

Jaarverslag 2024

Maart 2025

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Werkzaamheden 2024.....	4
3. Onderzoeken 2024-2025	4
4. Financieel overzicht 2024	5
5. Overige werkzaamheden.....	6

1. Inleiding

Hierbij presenteren wij het jaarverslag 2024 van de rekenkamer Waterschap Hunze en Aa's. Het afgelopen jaar zijn we begonnen met het vormgeven en invullen van de rekenkamer. Vanaf 1 januari 2024 heeft ook het Waterschap Hunze en Aa's een rekenkamer, zoals voorgeschreven door de Wet versterking decentrale rekenkamers voor alle waterschappen vanaf die datum. Elk jaar stelt de rekenkamer een jaarverslag op, waarin een overzicht wordt gegeven van uitgevoerde en nog lopende onderzoeken, overige werkzaamheden en de bestede middelen.

Werkwijze en visie Rekenkamer

De werkwijze van de rekenkamer is vastgelegd in de Verordening rekenkamer Hunze en Aa's. In 2024 heeft de rekenkamer een onderzoeksprotocol opgesteld, dat samen met het reglement van orde en jaarplan aan het Algemeen Bestuur is gestuurd.

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid van het waterschapbestuur. Dit ondersteunt het Algemeen Bestuur bij zijn kaderstellende en controlerende taken en versterkt het lokaal bestuur en de publieke verantwoording. Onze onderzoeken zijn gericht op de bruikbaarheid voor de beleids- en uitvoeringspraktijk van het waterschap en om lering te trekken voor de toekomst.

De rekenkamer bestaat uit drie externe leden en wordt ondersteund door een externe ambtelijk secretaris.

- Henk Nijmeijer (voorzitter)
- Marcel Timmerman (lid)
- Marieke Ekelenkamp (lid)
- Jeen Everaarts (secretaris)

2. Werkzaamheden 2024

In 2024 zijn we gestart met het oprichten van onze rekenkamer. Begin van het jaar heeft de rekenkamer een secretaris aangesteld, waarna er een reglement van orde en onderzoeksprotocol is opgesteld. In de eerste helft van het jaar zijn kennismakingsgesprekken gevoerd met het Algemeen Bestuur (AB), het Dagelijks Bestuur (DB) en de Commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ). Volgens de verordening is de commissie FAZ het eerste aanspreekpunt voor de rekenkamer namens het AB en waarborgt zij de onafhankelijkheid van de rekenkamer. Tijdens de kennismakingsbijeenkomst met de commissie in april is afgesproken dat er zo vaak als nodig overleg zal plaatsvinden. In het afgelopen jaar heeft de rekenkamer in totaal 12 keer vergaderd. Verder hebben we in januari en november presentaties voor het AB gehouden.

Proces totstandkoming onderzoeksonderwerpen

In het voorjaar van 2024 is de rekenkamer gestart met het verzamelen van mogelijke onderzoeksonderwerpen met als doel een groslijst samen te stellen. Dit proces heeft plaatsgevonden in nauwe samenwerking met het AB. Gedurende het voorjaar hebben fracties de kans gekregen om suggesties voor onderzoek aan te dragen. Daarnaast zijn tijdens gesprekken met de commissie FAZ en het DB enkele onderwerpen geïnventariseerd. De fracties hebben een breed scala aan thema's aangedragen. Tot slot heeft de rekenkamer zelf vooronderzoek verricht en mogelijke onderwerpen verkend in het coalitieakkoord 2023-2027 *Samen leven met water*, het waterbeheerprogramma en andere relevante documenten. Deze inspanningen hebben geleid tot een uitgebreide groslijst met potentiële onderwerpen. Op basis hiervan heeft de rekenkamer uiteindelijk twee onderwerpen geselecteerd voor onderzoek in 2025: zoetwaterbeschikbaarheid en de rol van het waterschap in ruimtelijke ordening en 'water en bodem sturend'. Het afwegingskader van de rekenkamer bij de selectie van onderwerpen is vastgelegd in ons onderzoeksprotocol en gebeurt op basis van een tiental criteria die daarin zijn opgenomen.

3. Onderzoeken 2024-2025

Omdat 2024 het oprichtingsjaar van de rekenkamer was bevat dit jaarverslag nog geen onderzoeksresultaten. Ons jaarplan 2024-2025 bespreekt de achtergrond en opzet van de twee geplande onderzoeken en licht de onderwerpkeuze toe. Het plan en de onderwerpen zijn op 20 november gepresenteerd aan het AB tijdens een informerende bijeenkomst.

Onderzoek zoetwaterbeschikbaarheid

Na het opstellen van de startnotitie en het offertetraject in november en december zijn twee bureaus uitgenodigd om een toelichting te geven. We hebben vastgesteld dat sprake is van een krappe markt als het gaat om rekenkameronderzoek voor waterschappen. Daarom heeft de aanbesteding ruim een maand langer geduurd. Eind januari is de keuze gevallen op het onderzoeksbureau Ambient. Begin maart heeft er een startgesprek plaatsgevonden tussen het bureau, de rekenkamer en de organisatie. Tijdens dit gesprek zijn afspraken

gemaakt over het aanleveren van documenten en de planning van interviews. De verwachte oplevering van het eindrapport is verschoven tot na het zomerreces, ergens in het najaar.

De beschikbaarheid van zoetwater is een actueel en maatschappelijk belangrijk thema, aangezien de kwaliteit en kwantiteit van zoetwater onder druk staan. Het is essentieel om inzicht te hebben in de beschikbaarheid van zoetwater en de risico's op watertekorten. De centrale vraag van dit onderzoek luidt: *In welke mate draagt het waterschap bij aan het doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is wat betreft zoetwater? Hoe geeft het waterschap invulling aan het Deltaplan Zoetwater? Is het waterschap goed op weg om haar ambitie en de daaraan gekoppelde doelen voor de periode tot 2027 ten aanzien van dit thema te realiseren? Zijn de genomen maatregelen effectief en efficiënt?* Deze centrale onderzoeksvraag is verder uitgewerkt in verschillende deelvragen.

Water en bodem sturend

Ons tweede onderzoek start in de tweede helft van 2025 en richt zich op de rol van het waterschap in ruimtelijke ordening, met focus op Water en Bodem Sturend. We onderzoeken hoe het belang van water geïntegreerd wordt in het beleid van ruimtelijke ordening en bij klimaatbestendige locatiekeuzes. Als rekenkamer willen we weten of het waterschap in staat is om een optimaler afstemming tussen water en ruimtelijke ordening te bereiken en daarbij meer signalerend, agenderend en sturend is geworden.

Doe Mee onderzoek onderbesteding

Eind januari hebben wij besloten deel te nemen aan het Doe Mee onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers (VvR) voor 2025. Het onderwerp van dit jaar is onderbesteding, en alle rekenkamers konden zich inschrijven. Wij doen mee vanwege de relevantie van het onderwerp en de eenvoudige 'instapmogelijkheid' waarbij de aanbestedingsprocedure is uitbesteed.

De hoofdvraag van het onderzoek luidt: *Biedt de wijze van begroten in de deelnemende provincie, gemeente of waterschap voldoende inzicht in de baten en lasten voor de volksvertegenwoordigers, en kan dit proces worden verbeterd?* Er is inmiddels een startbijeenkomst gepland.

4. Financieel overzicht 2024

Voor het financieel overzicht maken we onderscheid tussen onderzoekskosten en vaste kosten. Vaste kosten zijn onder andere vergoedingen voor de voorzitter, leden en secretaris, lidmaatschapskosten VvR, cursussen en deskundigheidsbevordering. Onderzoekskosten betreffen de uitgaven voor externe onderzoeken.

Het totaalbudget voor de rekenkamer in 2024 was 75.000 euro (incl. BTW). De vaste kosten hierin bedroegen afgerond 40.000 euro.

In 2024 hebben we door het opstarten van de activiteiten van de rekenkamer geen onderzoekskosten gemaakt. Daarom wordt het Algemeen Bestuur bij de behandeling van de jaarrekening 2024 voorgesteld de totale begrote kosten voor het zoetwateronderzoek (€

30.000,-) over te hevelen naar 2025. Dit wordt dan als budgetwijziging verwerkt in de voorjaarsrapportage 2025 voor het AB.

5. Overige werkzaamheden

In december hebben wij een bijeenkomst georganiseerd met de overige rekenkamers van Noordelijke Waterschappen en de Noordelijke Rekenkamer. Het doel was om kennis te delen, plannen of informatie uit te wisselen en te onderzoeken of toekomstige samenwerking meerwaarde zou kunnen bieden en zo ja, op welke wijze dit vormgegeven kan worden.

De leden en secretaris van de rekenkamer nemen daarnaast deel aan bijeenkomsten en webinars van de Vereniging van Rekenkamers. De voorzitter heeft de cursus rekenkamerwerk van de VvR gevolgd. Tevens vertegenwoordigen wij de rekenkamer in andere relevante bijeenkomsten, symposia of excursies, zoals die van het AB. Daarnaast zijn de secretaris en één van de leden bij gelegenheid aanwezig bij de Waterkring, een overleggroep van de rekenkamer van waterschappen in Nederland.